

8. KIEGÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

8.1. Karbantartás	
JOGHÁTTÉR	GHP
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 852/2004/EK RENDELETE (2004. április 29.) az élelmiszer-higiéniáról <u>II. sz. Melléklet I. fejezet</u> (1) Az élelmiszer-előállító és -forgalmazó helyet tisztán, műszakilag és egyéb szempontból megfelelő állapotban kell tartani.	Az épületet, berendezéseket, eszközöket, gépeket rendszeresen karban és jó állapotban kell tartani. A karbantartási munkákat úgy kell elvégezni, hogy az élelmiszerek ne szennyeződjenek, ezért lehetőleg üzemidőn kívül, vagy az érintett helyiség használaton kívül helyezésével kerüljön rá sor. Ha ez nem oldható meg, és a karbantartást végző személynek mégis be kell mennie az üzemi területre, akkor megfelelő munkaruhát kell felvennie. A víz és csatorna -vezetékek, szellőzőrendszer karbantartásáról nyilvántartást kell vezetni, - vagy hitelt érdemlően dokumentálni (pl. számla, munkalap) - amelyben fel kell tüntetni a karbantartás - irányát (milyen eszközre, berendezési tárgyra vonatkozik),- időpontját,- eredményét. Kapcsolódó fejezetek 5.1.6. Szellőztetés, 5.1.9.Szennyvízelvezetés, 5.7. Vízellátás Az üzemi helyiségeken belüli javítások (szerkezet, falfelület) idejére az élelmiszereket és csomagolóanyagokat el kell távolítani a javítandó területről, vagy olyan módon kell letakarni, hogy azok ne szennyeződhetnek. Az eszközök, berendezések karbantartását lehetőség szerint az ételkészítésre használt területektől eltávolítva, az erre kijelölt helyen kell végezni. Amennyiben erre nincs lehetőség, biztosítani kell, hogy a karbantartás ne okozhassa az ételek szennyeződését.

GHP munkacsoportnak vitára kiadva: 2011.11.07.
GHP munkacsoport elfogadta: 2011.11.07.

Nyilvános vitára kiadva: 2011.11.11.
Hozzászólási határidő: 2011.12.09.

A karbantartás végeztével gondoskodni kell a keletkező hulladék, selejt, használaton kívüli eszközök, rakodólapok stb. eltávolításáról, és a karbantartás utáni takarításról, fertőtlenítésről.

Karbantartás után az ételkészítés megkezdése előtt ellenőrizni kell a helyiségek, a használni kívánt gépek, eszközök, edények állapotát, tisztaságát. Csak jó állapotú, ép, tiszta eszközt, edényt, gépet szabad használni.

Karbantartás keretében szükség szerint, de legalább évente el kell végezni:

- szennyvízelvezető csatorna tisztítását,
- szellőzőrendszer tisztítását, légszűrők ellenőrzését, szükség szerinti cseréjét.

Szennyvíz elvezetés meghibásodásakor (dugulás) a hibát azonnal el kell hárítani, majd fertőtlenítő takarítás után lehet ismét megkezdeni az ételkészítést.

8.2. Takarítás, takarítási utasítás

JOGHÁTTÉR	GHP
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 852/2004/EK RENDELETE (2004. április 29.) az élelmiszer-higiéniáról <i>II. sz. Melléklet I. fejezet</i> (1) „Az élelmiszer-előállító és -forgalmazó helyet tisztán, műszakilag és egyéb szempontból megfelelő állapotban kell tartani.” <i>(10)</i> A tisztító- és fertőtlenítőszerket nem szabad olyan területeken tárolni, ahol élelmiszerek kezelését végzik. <i>II. fejezet (2)</i> Szükség szerint, a munkaeszközök és -berendezések tisztításához, fertőtlenítéséhez és tárolásához megfelelő berendezéseket kell biztosítani. E berendezéseknek korrózióknak ellenálló, könnyen tisztítható anyagból kell készülniük, megfelelő hideg- és melegvíz-ellátással kell rendelkezniük. <i>852/2004 EK rendelet II. Melléklet V. fejezet</i> (1) a) pont „Minden tárgyat, felszerelést és berendezést, amely élelmiszerrel kerül kapcsolatba: hatékonyan meg kell tisztítani, és szükség szerint fertőtleníteni kell. A tisztítást és fertőtlenítést olyan gyakorisággal kell elvégezni, hogy a szennyeződés bármilyen kockázata elkerülhető legyen;”	8.2.1. Takarítási tevékenység (takarítási utasítás) A vendéglátó létesítmények üzemi helyiségeit, a berendezési tárgyakat tisztán és szennyeződésmentesen kell tartani. Az élelmiszerekkel érintkező felületeket szükség szerint munka közben, az egyes munkafázisok befejezése után és a napi munka végén, az élelmiszerekkel nem érintkező felületeket megfelelő rendszerességgel tisztítani és fertőtleníteni kell. A takarítás során védeni kell a létesítményben lévő élelmiszereket a szennyeződéstől, a fertőzéstől, ezért pormentes, freccsenés-mentes takarításról, az élelmiszerek lefedéséről vagy más módon való védelméről kell gondoskodni. A takarítás módját írásban ún. takarítási utasításban kell rögzíteni, amelyet a létesítmény adottságainak figyelembe vételével kell elkészíteni. Az utasításnak ki kell terjednie • a létesítmény valamennyi helyiségére,• az egyes munkafolyamatok közötti, illetve váratlan szennyeződés megszüntetésére végzett folyamatos takarításra,• a napi takarításra az aznapi munka vagy a műszak befejezése után,• heti takarításra,• éves takarításra.
62/2011. (VI. 30.) VM rendelet 22. § A helyiségek takarítását és a berendezések tisztítását az	Tartalmaznia kell továbbá • a tisztítandó helyiségek, berendezések, felületek megnevezését,• milyen szerrel, milyen gyakorisággal, hogyan kell tisztítani, fertőtleníteni,

GHP munkacsoportnak vitára kiadva: 2011.11.07.
GHP munkacsoport elfogadta: 2011.11.07.

Nyilvános vitára kiadva: 2011.11.11.
Hozzászólási határidő: 2011.12.09.

alkalmazni kívánt tisztító- és fertőtlenítőszer megnevezésével és technológiájával tisztítási-fertőtlenítési utasításban kell meghatározni.

- ki és mikor végzi ezeket a műveleteket,
- a felelős nevét, beosztását.

A takarítási utasítás elkészítéséhez javaslat a mellékletben.

A takarításhoz, fertőtlenítéshez **felhasznált szereket** a gyártó által megadott koncentrációban, behatási idővel és hőmérsékleten kell alkalmazni, a gyártó által ajánlott célra.

A fertőtlenítőszer lejáratát idejét figyelemmel kell kísérni, annak eltelte után fertőtlenítésre használni nem szabad.

A vegyszert az eredeti csomagolásban kell tartani. Ha mégis át kell tölteni, az új tárolóedény nem lehet élelmiszer tárolására használatos edény, üveg! Áttöltés esetén egyértelműen jelezni kell annak tartalmát, a lejáratát idejét, és zártan kell tartani.

Gondoskodni kell a tisztító és fertőtlenítő szer megfelelő mennyiségű kimérésének lehetőségéről, és az előírt behatási idők betartásáról.

A különböző tisztasági fokú helyiségek, berendezések takarításához külön **eszközöket** (kefék, kendők, súrolók, stb.) kell használni, azok elkülönítését (jelölés, színkód, tárolóhely, stb.) is meg kell oldani.

A vendégterek takarításához külön eszközöket kell használni.

A tisztító- és fertőtlenítőszereket a tisztító eszközökkel együtt az élelmiszerektől elkülönítetten, lehetőleg zárható helyiségben vagy szekrényben kell tárolni.

A takarítást mindig a tisztább felületektől a szennyezettek felé, illetve fentről lefelé haladva kell végezni.

Takarítás során először mechanikus tisztítással a nagy, durva szennyeződést kell eltávolítani, ezt követi a zsírolószeres lemosás, majd – ahol szükséges - a fertőtlenítés. Az élelmiszerrel érintkező felületekről – a gyártói utasításnak megfelelően - pár perces behatási idő után bő vízzel le kell mosni a vegyszert, de

egyéb felületeken (vezetékeken, padozaton, stb.) rászáradva maradhat.

A tisztaságot, illetve a takarítás, fertőtlenítés megfelelő végzését a vezetőnek, vagy az általa megbízott felelős személynek rendszeresen ellenőriznie kell.

Munka közbeni takarítást kell végezni:

- az egyes munkafázisok befejezése után,
- különböző tisztaságú fokú műveletek között (pl. azonos helyiségben végzett fagyasztói és üzemi edények mosogatása között, különböző húsok előkészítése között),
- rendkívüli szennyeződés (pl.: kicsorgás, szétszóródás) esetén.

Napi takarítást kell végezni:

- munka közben használt, szennyeződött felületek, berendezési tárgyak, eszközök esetében,
- a szociális helyiségekben,
- vendégforgalmi helyiségekben.

Heti takarításnak ki kell terjednie:

- valamennyi helyiségre, berendezési és felszerelési tárgyra,
- könnyen elmozdítható tárgyak alatti és mögötti területekre,
- mosható falfelületekre, ajtókra, párkányokra,
- tárolószekrények belső felületére, polcaira, asztalok fiókjaira,
- hűtőszekrények (nem fagyasztók!) leolvasztására

A takarításnak **egyedileg meghatározott gyakorisággal** rendszeresen ki kell terjednie:

- falon kívüli vezetékekre, csövekre,
- elszívóernyőkre, lámpatestekre, ablakokra és rovarhálókra.

Éves takarításnak ki kell terjednie:

- valamennyi mozdítható berendezés kirakodásával végzett minden felületre,

- tisztasági meszelésre,
- nagyobb karbantartási munkákra,
- fagyasztóládák, mélyhűtő berendezések leolvasztására, takarítására.

Textíliák (kenyérruhák, abroszok) mosása:

- csak akkor végezhető a létesítményben, ha arra a feltételek a szükséges berendezésekkel (pl. mosógép, szárítási és vasalási lehetőség) biztosítottak, de az technológiai helyiségben nem lehet,
 - biztosítani kell a textíliák fertőtlenítését is (pl. 90 °C-on mosás, fertőtlenítőszeres áztatás, alapos átvasalás),
 - a tiszta és a szennyezett textíliák tárolását elkülönítetten kell megoldani, technológiai helyiségben szennyes textília huzamosabb ideig nem tárolható.
- Egy műszakban szükséges tiszta textília, és az egy műszakban keletkező szennyes textília technológiai helyiségben tartása megengedett.

A takarítás végeztével az ahhoz használatos eszközöket is ki kell tisztítani, fertőtleníteni.

A felmosó moppokat minden használat után fertőtleníteni kell, ami történhet mosogatógépben, magas hőfokon. A moppokkal egyidőben ugyanabban a mosógépben más textíliát mosni nem szabad. A moppok megfelelő szárításáról, illetve cseréjéről is gondoskodni kell.

Kapcsolódó fejezet: 5.8. Személyi higiénia

8.2.2. Egyéb vegyi anyagok

Gázpalackok, karbantartáshoz használt kenőanyagok, a téli közlekedést biztosító só és egyéb szóró anyagok, egyéb, az irodában használt patronok, stb. tárolása külön helyen történjen.

Rovarölő szerek és egyéb különösen veszélyes kémiai anyagokat az élelmiszertől

	szigorúan elkülönítetten kell tárolni, és élelmiszer tárolására használt tartóba, edénybe tenni tilos.

GHP munkacsoportnak vitára kiadva: 2011.11.07.
GHP munkacsoport elfogadta: 2011.11.07.

Nyilvános vitára kiadva: 2011.11.11.
Hozzászólási határidő: 2011.12.09.

MELLÉKLET

TAKARÍTÁSI UTASÍTÁS ELŐKÉSZÍTŐHÖZ

TAKARÍTÁS TÁRGYA	GYAKORISÁG	TAKARÍTÓSZER			MÓDJA	ESZKÖZE	FELELŐSE
		megnevezése	töménysége	behatási ideje			
Padozat							
Mosható fal, csempe							
Ajtó, ablak							
Munkafelületek, asztalok							
Polcok, szekrények							
Világítótestek							
Mosogató, kézmosó							
csaptelepek							
Hűtőszekrény							
Hulladéktároló.							
Csővek							
Stb.							

GHP munkacsoportnak vitára kiadva: 2011.11.07.
GHP munkacsoport elfogadta: 2011.11.07.

Nyilvános vitára kiadva: 2011.11.11.
Hozzászólási határidő: 2011.12.09.

GHP munkacsoportnak vitára kiadva: 2011.11.07.
GHP munkacsoport elfogadta: 2011.11.07.

Nyilvános vitára kiadva: 2011.11.11.
Hozzászólási határidő: 2011.12.09.